

جاستىق جىرى

ساكەن رىزابەك ۇلى

نوسىر

ۇلتىتار باسپاسى

جاستىق جىرى

ساكەن رىزابەك ۇلى

نوسىر

ۇلتىتار باسپاسى

责任编辑：塔比娜

图书在版编目(C I P)数据

豪雨集：哈萨克文 / 萨肯著. —北京：民族出版社，
2008. 11

(青春之歌丛书)

ISBN 978-7-105-09707-4

I. 豪... II. 萨... III. 诗歌 - 作品集 - 中国 - 当代 - 哈萨克语 (中国少数民族语言) IV. I227

中国版本图书馆 CIP 数据核字 (2008) 第 175130 号

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编：100013)

<http://www.mzcbs.com>

民族出版社微机照排，北京市艺辉印刷有限公司印刷

各地新华书店经销

2008 年 11 月第 1 版 2008 年 11 月北京第 1 次印刷

开本：850 毫米×1168 毫米 1/32 印张：6.5

印数：0001-2000 册 定价：11.00 元

ISBN 978-7-105-09707-4 / I·1977(哈 265)

编辑室电话：64228006 发行部电话：0991-2854817

جاۋاپتى رەداكتورى: *تابىرا قابدىشكۇر قىزى

نوسەر

ساكەن رىزابەك ۇلى

ۇلتتار باسپاسى باستىردى، تاراتادى
شىنخۇا كىتاپ دۇكەندەرىندە ساتىلادى
ۇلتتار باسپاسى كومپيۇتەردە تەردى
يىحوي باسپا شەكتى سەرىكتىگىندە باسلىدى
2008- جىلى قاراشا، ءبىرىنشى باسپاسى
2008- جىلى قاراشا، بىيجىڭ، 1- باسلىۋى
باعاسى: 11.00 يۋان

باسپادان

باسپامىزدىڭ قازاق رەداكسىياسى جىر دوداسىندا سىنالىپ جۇرگەن جاستاردىڭ ءبىر لەگىنىڭ شىعارمالارىن جەكە - جەكە كىتاپ ەتىپ «جاستىق جىرى» دەگەن جالىپى اتىپەن باسپادان شىعارىپ وتىر. بۇل دا بولسا باسپامىزدىڭ جازارمان قاۋىمنىڭ حال - قادىرىن، كوكەيتەستى ارمانىن ەسكەرگەندىگى، تاقىرىپ اياسىنىڭ كەڭدىگىن بىلدىرسە كەرەك.

جۇڭگو قازاق پوەزىياسى وتكەن عاسىردىڭ مەۋىنىشى جانە سەكسەننىشى جىلدارىندا ەكى دۇركىن ءدۇر ەتىپ كوكىتەپ، پوەزىيا شالەنىن جايىقالتىپ، ءوزىنىڭ ولەڭ سۇيەر وقىرماندارىن بىزگى بىزدەنەنەن، تىڭ سەپىلىس، ەستەيتكىلىق ەركىندىگىمەن باۋراغان ەدى.

بۇرىندارى جاس اتانىپ، بۇگىندەرى جەر ورتاعا قاراي قادام قويغان ءبىر شوعىر اۋتورلار انە سول سەكسەننىشى جىلدارىڭ باسى مەن ورتاسىنان باستاپ قىلام ۇستاعاندار. ولار وزىندىك دارا داۋىس، دارقان ويمەن، كونە سوقپاقتى شىيرلاماي جاڭاشا ايتا بىلىۋەنەن، قۇبىلىستى قالپىن قۇراتپاي كوشىرۋ سۇردەگىنە ءوز تاراپىنان تۇرەن سالۋەن ەركەشەلەنىپ، 21 - عاسىرداعى قازاق پوەزىياسىنىڭ بەتكە ۇستار تۇلعالارىنا اينالدى.

اتىن اتاپ، ءتۇسىن تۇستەمەسەك تە، ولاردىڭ ەسىمى جۇرت جۇرەگىندە جاتتالا باستادى. اسىرەسە، ولەڭ سۇيەر، ونەر سۇيەر قاۋىم مەن پوەزىيانىڭ شىنايى جاناشىرلارى وسىناۋ نارىقتىق ءداۋىردىڭ دارگەيىنە قاراماستان جاڭغاي اڭقىلداق اقىندارىنا بىزەت ەبىلدەرىپ، ولاردىڭ تۇنىدىلارىن بىزدەپ وقىتىن بولدى.

دەمەك، جاقسى جازىلعان ولەڭ، قۇاتتى پوەزىيا قاشان دا ادامداردىڭ رۇحانىي الەمىنە ساۋلە ءتۇسىرىپ، شۇاعىن شاشىپ، ومىرگە ويلى كوزبەن قاراۋعا، سۇلۋلىققا ۇمتىلۋعا دانەكەر بولاتىنى راس.

وركەنىيەت كوشى ۇدىرە العا تارتقان سايىن ونىڭ جاساۋ - جابىدى دا

تۈرلەنىپ، تۈلەپ، ۶داۋىر تىنىسىمەن سايكەسۈگە بەت الاتىندىعى شىندىق. ولەڭ ورکەنى دە قۇنارلى توپىراقتان كۆكتەپ، ودان ارى بۇتاقىتاپ، چاپىراق جايىپ، سالقىن ساياسىن سانالى قاۋىمعا باعىشتاۋدى، سونىڭ ناتىجەسىندە انا ءتىلىدىڭ كوركەم كۆكجىگەن بايىتىپ، ۇرپاقتاردى ۇلاعاتقا، مۇراتقا، مۇراتقا جۇمىلدىرۋدى. ماقسات ەتەدى. ول استە ەرىككەننىڭ ەرمەگى، شولەڭگەننىڭ شولەڭگى بولماۋى ءتىس.

جاستار پەھزىسىنىڭ جارقىن بولاشاعى الدا. «تۋادى، تۋادى ءالى ناعىز اقىن»، دەپ مۇقاعالى ايتقانداي، العى بولاشاققا قول ارتىپ، بۇگىنمىزدى باعالاپ، كەشەگىدەن عىبىرات الساق، وزەكجاردى ولەڭ جولدارىنىڭ ولمەس عۇمىرىنا قاراي بەت تۈزەۋى ءسوزسىز.

ءوز كەزەگىندە قولدارىڭىزعا تيگەن وسىناۋ «جاستىق جىرى» اتتى تىزبەكتى كىتاپتار ايتقان ءسوزىمىزدىڭ ايعاعى بولارىنا سەنەمىز.

ۇلتتار باسپاسى
2006- جىل، مامىر

مازمۇنى

تابىعاتىم — جاراتۇشىم

- 3 تابىعاتىم — جاراتۇشىم
- 4 جايلاۋىم
- 6 ۋسى مەزگىل
- 7 ئاۋرىز
- 10 زاڭدىلىق جانە ادامدىق
- 11 سەن جۇرگەن جەر
- 13 جاراتىلىس
- 14 تاستاعى ءتالىمات
- 15 ۇرپاق ءۇشن تىلەك
- 16 اتا جۇرت
- 17 كەشكى اۋىل
- 18 تۇعان جەر دالاسى وي سالادى
- 23 كوكتەمنىڭ كۈنى
- 24 قوم سۋرەتى
- 25 تابىعاتىمەن تاعدىرلاس
- 26 تاۋدا تۇعام
- 28 چاپراق غۇمىر
- 30 ئىش

- 30 تۇعان جەردىڭ توپىراعى
33 قىس كەلگەندە
35 قىسقى ئۇن
36 تاغى دا بىر قىس ئوتتى
37 ساعىنىشتىڭ سارى جۇرتى
38 تايىعات شاپاعاتىن توككەن كۈنى
39 اغساۋ
41 قىران ۇشقان التايدىڭ بىيگىنەن
43 قايران ەرتىس
45 تالڭ

كوڭىلدىڭ الا بۇلتتارى

- 49 ۇمىر
50 كوڭىلدىڭ الا بۇلتتارى
52 ۇيىقىسىز ئۇن
54 ەڭبەكشىنىڭ قولى التىن
55 وتىزداعى وي
57 بولام دەسەڭ جولداسىم
58 جالعىزعا جاۋاپ
59 اقىن مولاىسىندا
60 تىرشىلىك
61 مەن كىمىمىن
63 كەشە عانا
64 جورىپ بەر
65 جىلادى مەنى دەمەڭدەر

- 66 شتەگى كۇبىر
- 67 ەم نىزەۋ
- 68 كىنارات
- 73 اعاش ەر
- 75 قاراشا كۈنگى قۋانىش
- 76 باعالاي ءىبل ءوزىڭدى
- 78 قىرىقتا قونعان قىلاۋلار
- 86 كىم ويلاعان
- 88 ءبارى كونا سەكىلدى وزگە كۈننىڭ
- 89 ءبىر ارمان
- 91 ءومىر ءوتىپ بارادى
- 92 اقىن شابىت
- 93 دىقان مەنەن مۇعالىمنىڭ ايتىسى

سەر ۋشەيى

- 101 تۈسىمە نەگە ۋنەمى كىرە بەردىڭ
- 102 ءوزىڭ عانا
- 103 حاتتارىڭ قالدى كەشىگىپ
- 106 قۇربىما سالەم
- 107 ساعىنىشتى كۈندەر
- 108 سەن مەنى تۈسىنىۋگە ءيىستىسىڭ
- 109 اداسقان قىزعا
- 110 جەكە شۇماقتار
- 112 اتتاناردا
- 113 ءبىر قىز كەتىپ بارادى
- 114 تەمەكى تارتسام

ارناۋلار

- 117مۇعالمى
- 119قايران اكە
- 120بىقىش شەشەن
- 122قاۋىشۇ كەرەك ومىردە
- 125اتىغدى ايشىقتادى التىن ءارپ
- 129بابامەن سىرلاسۇ
- 133شىندىق ءۇشەن
- 135اق شۇغىنىق
- 137اقىنعا سىر
- 139جەتپىس جىلدىڭ الدىندا جازعان حاتى
- 142ۇستازدار ۇلى ادامدار
- 143قىزىم جۇلدىزعا
- 145جالىنداسىن، لاۋلاسىن

تەكستەر، تەرمەلەر، پوەمالار

- 149سۇيەمىن
- 150التىن ايماق
- 151ساعىندىم اكە
- 152جىل قۇستارى كوكتەمدى حابارلادى
- 153تۇعان جەردەن كەتپەيمىن
- 154جان اعا ساعىنامىن

155	 جاقسى جەڭگە
156	 جىدە ۈزگەن
157	 تۇڭغىشىم
158	 اعالاردىڭ جولىن بەر
161	 ومىرگە وي جۇگىرتىپ قارا دا تۇر
163	 سارقىلماس ساعىنىش
164	 سارى دومبىرا
166	 ئىبر دوس بار
169	 اتا مەكەن التايىم
176	 ۇلىس كۈنگى تىلەك
180	 سەكسەۋىلىدى دالا
189	 تارىخ ئىل قاتادى

تایعاتم۔ جاراتو شسم

تابيعاتىم — جاراتۇشىم

تابيعات ئېرى تاللىشىم بۇرۇشكەگەن،
 ئىسمىم نەسىبەگەن ئۇرۇش بەرگەن.
 ئېرى جاپىراق ۈزىلسە ئېرى تال شاشىم،
 دوما لايدى جاستارىم بىر شىپ كوزدەن.

تابيعات ئېرى مۇشەگىمىن قۇراپ تۇرغان،
 ئۇستىدى ماڭگىلىككە تۇراق قىلغان.
 كېلى مەكەن بولغان توپىراغىدا،
 ئىگىلاپ قۇشاعىدا جىلاپ تۇغان.

تابيعات ايرىلمايتىن بولشەگىمىن،
 جاسايمىن شاپاعاتىن بەرسە كۈنىڭ.
 بۈگىن بولساڭ قاسىڭدا بۈگىنىڭ بۈپ،
 ەرتەڭ دەسە بولىنبەس ەرتەڭگىمىن.

سۇ بولسا سۇ، وت بولسا وتىڭدامىن،
 وتسە ئومىرىم بولامىن توپىراغىڭ.
 كۈلىڭە اينالىپ كەتسەم دە تۈز-تۈز بولپ،
 قاشان دا وزىڭگە كەپ قوسلامىن.

جايلانۇم

تالعارى بىيىك قىرانىن قانات قاقتىرعان،
تاۋلارنىم ەدى جەتۋگە كوككە شاق تۇرعان.
تالعامى تەرەڭ بابالار ءبىزدىڭ تاريحي،
تاڭباسىن جاساپ بەلگى عىپ بەدەر تاسقا ۇرعان.

بۇلدىر ءبىر قۇزدان بۇرىمدى قىزداي بۇلاعى،
بۇىرقانا تاسىپ بۇيىعپ سايدا تىنادى.
فورمۇلا جاساپ ساۋلەسى كۇننىڭ سىنادى،
بۇرقىراپ الدان بالاۋسا ءيىسى شىعادى.

قارا جول جاتىر تاۋلاردىڭ بەلىن وراغان،
كولىگىڭ ۇشقىر جەتەسىڭ جەرگە قالاعان.
حىكىمەت سىرلى قىنالى الپ جارتاستان،
قاناتىن قاعىپ جاتقىرىپ ەركە شىعادى ءان.

جۇقالتاڭ بەلدەر تىزەسى جاتقان بۇگىلىپ،
جۇلدىزداي جانىپ جامىراي شىققان شۇعىنىق.
اقىندار جازىپ تاستاعان شىمىر ولەڭدەي،
ارشالار جاتىر تاستاردا شوق-شوق قۇبىلىپ.

ساينىن دالاعا، ساينىن وزەن كۇركىرەپ،

ساحارا ۋە سانى سىزىلىپ بىتپەس ۋەزىر سۋرەت.
شالكار كوش تۈستە سالتانات قۇرىپ بارادى،
سايلاۋىت جىگىت الدىندا جىلقى دۈركىرەپ.

جوتالى- جوندەر، قاراعاي- قاينىڭ جاعالى،
جورىقشىل بۇلتتار ماڭدايىن سىلاپ بارادى.
جارق ھە ۋەتۇسىپ جىلان ۋەتلى كۈكتە ناچاى،
جالبىراپ تۇرغان جىرتىن بۇلتتىڭ تابادى.

كەۋدەسىن كەرگەن ساعىمدار سىنىپ كەر دالا،
بۇيراتتى بەلدەر ويۇلاپ باسقان جەڭ- جاعا.
سارى اتان قۇمنىڭ شۇداسى جەلگە جەلبىرەپ،
توراڭغى كۈزبەن الستان قارايت پاڭدان.

تاڭباسى جەردىڭ بايادان قالغان سارى جۇرت،
تالىچىپ اتتان دومالاپ تۈستىك ساعىنىپ.
تاي مەنەن تايىنشا ۋىرەتكەن شاقىتى ھەسكە الپ،
تولقۇغان جاسىل شالىنغا جاتتىق مالىنىپ.

دالا ۋەي مىناۋ تارىخ اتتى نار جۇرگەن،
دانالار كۈيىن شەرتەدى بىزگە زار كۈنەن.
ۋەزىر مەن ۋەلى اراسىن ۋەزىپ تۇرغانداي،
قالانغان تاستان زىراتتىق تۇرغان تارغىل ۋەل.

شاعالا ۋەلەر جاعالاي قونغان ادراغا،
شايقىلاپ جەتتىك شارايات بار دەپ مامىردا.

ءورت تۆلىك ءتولىن ەرتىپ-اپ ءتوسىن تۇرتكەندە،
شالقالاپ جاتىپ شەرتىدە تارلان قابىرعا.

جايلانۇم ەدى اس پەنەن تويىم وتەتىن،
جايعان دا ەدىم قوزى مەن لاعىن كەشە كۈن.
جاياۋلاپ ءجۈرپ تەرگەن دە ەدىم بۇلدىرگەن،
جانىما ەرتىپ كورشىنىڭ جالعىز ەركەسىن.

قاز بەنەن قۇم قاڭقىلداپ ۇشقان كۈلدەرىم،
قوزداتىپ سەزىم جانىمدى مەنىڭ تەربەدىڭ.
جەر شارىن جەتى اينالسام سەندەي جەر قايدا،
جەر ۇيعى ماعان مەس-اۋ كەرەك وزگەنىڭ.

وسى مەزگىل

قۇلاشتاپ تاۋلىك ساناپ كۈن ۇزارتىپ،
شالعايدا كۈن ۇياسى تۇر مۇنارتىپ.
كۈنشۇققا بوي ۇرىپ بارشا تىرلىك،
ۇستادى بۇل مەزگىلىڭە تىڭ قۇمارلىق.

اققاندا قاردىڭ سۋى بۇلاق بولىپ،
جاتادى جەرگە ءسىڭىپ سىناپ بولىپ.
قوڭىر جەلدىڭ كەتەدى جەتەگىندە،
قارا تاۋدان قارا بۇلت قۇلاپ كەلىپ.

باستان شىعىن اعاشتار سىلكىپ تاستاپ،